

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljake zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Dunaj 29. m. m. Za jutri je napovedanih 27 delavskih shodov. Skupni dnevni red jim je: »Prvi majnik in njegov pomen kakor delavski praznik«. Po shodih se podajo delavei po Ringu v Prater, kjer je za 'ste najetih že 45 gostilnic. Iz Pratra se povrnejo v skupinah v mesto. Ker se misli, da nameravajo pred magistratom prirediti demonstracije, izdale so se stroge naredbe.

Praga 29. m. m. Na razpravi v deželnem zboru o poročilu glede pomnoženja števila členov v obeh okrajnih šolskih svetih, ki naj jih voli mestni zastop praški, je govoril dr. Herold o izgredih, ki so se zgodili dne 27. t. m. v Hebu proti nekemu češkemu odvetniku in o postopanju sodnikov na razpravi proti dru. Tiefertunku. Herold je zvrčal krivdo na polic. in sodne oblasti. Zahteval je od vlade, da skrbi za enako varstvo češkim manjšinam, kakor so istega nemške manjšine deležne v polni in natanjčni meri.

Ljubno, 29. m. m. Danes popoldne, ob četrtno, se je čutil v mestu in okolici močan potres. Ob dveh popoldne je sledil slabjši sunek. Pri Sv. Mihaelu na državni železnici so bežali ljudje prestrašeni iz hiš na ceste.

Budimpešta 29. m. m. Danes se je po 6 dneh zaključila razprava proti družbi ponarejevalcev denarja, ki so bili toženi, da so delali avstrijske, rumunske in srbske novce. 24 obtožencev so obsodili na ječe od 3 mesecev do 7 let, 8 pa so jih rešili obtožbe.

Frankobrod, 29. m. m. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Bagdada: Rusko odposlanstvo, sestojee iz 7 častnikov glavnega štaba in 14 inženjerjev, potuje iz Karsa proti perzijskemu zalivu.

P O D L I S T E K.

Privilegij.

Spisal Poluks.

Ha ha, to je torej našel . . . za kosilo!

Ha ha!

Polagoma se je umiril . . .

Čemu obupavati? Profesor . . . da, zakaj ni šel prej k njemu, ta je gotovo plemeniteji, v tem se ne bo varal. Pisal mu je nekoč odkrito, da je priprosti kmetski fant, a vendar je ostal profesor v svojih pismih prijazen, pozdravljal ga je prijateljsko . . .

Šel je k njemu.

— Gospod profesor, prišel sem k vam . . .

— Kedo . . . ?

— Miha Lovrin . . .

— Vi . . . ti ? ! ? . . . Po kaj si prišel? —

— Gospod profesor . . . — in zopet je razkril vse upe sveže mlade duše svoje. —

Napredoval bi rad, izobrazil bi se rad? Prav lepo, prav lepo! . . . Ali to ne gre kar tako, res ne gre . . .

In gospod profesor se je namislil, potem pa je dejal nejevoljno:

— Prav neumno, da si prišel, res prav neumno. Zakaj nisi pisal, jaz bi ti bil povedal, da je to prav neumna misel! Priti kar tako — le sem kaj, tebi nič meni nič, hm . . . Pa, ker si že tu, no storim, kar morem. Jaz sem prijatelj bogatega

Namen tej ekspediciji je, da z dovoljenjem šahovim prouči zemljišče radi nadaljevanja železnice Tiflis-Kars ob perzijski meji do perzijskega zaliva. Namerjajo . . .

London 29. m. m. Druga izdaja lista »Morning Post« ima brzjavko iz Petrograda od današnjega dne, glasom katere se je pogodba, sklenjena med britansko in rusko vlado glede železničnih stvari v Kitaju, včeraj tam podpisala. Glavna določba tega dogovora sestoji v tem, da se je Rusija zavezala, da ne bode skušala pridobiti si v Jaugtsi-dolini železnice ali podobne koncesije, niti ne bode drugim državam pomagala v tem pogledu. Angležka se je obvezala v enakem zmislu glede Mandžurije.

Madrid 29. m. m. Kakor so dokazala poizvedovanja, je včeraj v gledališču aretirani Chamod živel tako, da mu ni ničesar očitati; po lastnih zaslugah si je pridobil mesto vojaškega živinozdravnika. Vse okolnosti kažejo, da se mu pamet meša. Preiskovalnemu sodniku je izjavil, da je popil včeraj nekaj čaš žganja, prej, ko je šel v gledališče. Orožje da nosi s seboj iz navade, ker se je pred kratkim sprl z maršalom Ferrandom ter se bal, da se ga napade. Ko so ga aretirali, segel je po bodalu, ker je menil, da so ga napadli. Kakor poroča »Tiempo«, je izrazila kraljica-regentinja nasproti ministerskemu predsedniku Silveli svoje prepričanje, da je Chamod nesrečen bolnik, žrtva svoje strasti, nikakor pa ne zločinec.

Filadelfija 29. m. m. Predsednik Mac Kinley je obiskal vojno ladijo »Raleigh«. Kapitan Coghlan mu je predstavil častnike in moštvo ter omenil, da so se vsi udeležili manilske vojne. Mac Kinley je korakal gologlav od prvega do zadnjega ter je izrazil v svojem nagovoru veselje, da jih

posestnika prav tu blizu mesta, rečem mu par besed, morda te vzame za hlapca. —

On je prebledel.

Torej vse nič, vse! Neki suhi jok ga je dušil v grlu, zastokal je bolešno.

— Saj menda znaš delati? —

— Znam, znam! — je zakričal in planil skozi vrata.

Povzdiga duše, izobrazba duha!

Ha ha!

Saj je navadnega bajtarja sin, navaden delavec, priprosti kmetski fant! In če mu gori v prsih želja po napredku, če se mu duša vpenja, svesta si svoje moči, če mu srce more po neznošnem višjem, po osloboditvi duha! Ha ha! Nič, nič!

Kedo ti je dal pravico prestopati meje, kedo ti dovoljuje vzpenjati se višje, kako se drzneš želeči več, nego gre tebi in tvoji ogoljeni kmetski obleki!?

Tepec, tepec!

Kje imaš privelegij, kje!?!?

Ko bi ti bilo morda še le 8 — 10 let, dovolili bi ti, da stradaš deset, dvanajst let, da si nahraniš dušo, sedaj ti je odzvonila tudi ta pravica!

Sedaj te ona duševna inteligenca gleda s prezirom, ker nisi imel prilike obrusiti v klasikih svojo pamet, čutijo se neskončno vzvišene nad tvojim bistrim zdravim razumom, ker se je po petnajst ali dvajsetletnem študiranju vendar moralo prijeti

zamore pozdraviti v domovini ter jim čestitati na njihovem junaštvu. Iz Filadelfije se je podal predsednik za nekaj dni v Novi York.

Iz predpekla v pekel.

(Dopis istrskega Hrvata.)

Povodom smrti grofa Hohenwarta smo se spomnili bivšega kluba njegovega, v katerem so sedeli večinoma tudi poslanci hrvatsko-slovenskega naroda iz južnih pokrajin Avstrije. Radikalnejši elementi so govorili tedaj, da je Hohenwartov klub pravi pravecati predpekel za naše poslance: vezani na ta klub se niso mogli ni premikati, ni tožiti, a narod je ostajal v nejasnosti, brez jasnega cilja, brez pravega vodstva. In bili smo zares v predpeklju! Ali nam se ni dogodilo kakor starim patrijarhom, da bi bil došel mesija ter nas izvel iz tmine . . . raj, ampak mi smo v te zadnje čase došli iz predpekla v — pekel. Da-li je to tako zato, ker so naši poslanci sedaj vpreženi v vladina kola, ali zato, ker baje prevladuje radikalni element — ali dejstvo je to, da mi nekoliko zadnjih let sem naletamo na trše ograje proti našemu napredku, nego-li poprej, a dočim mi sami nezmislno trošimo svojo moč v različne ničarije, ne smemo se nadejati pomoči od nikoder.

Naš napredek se kaže v jako slabi luči: v deželnih zborih primorskih ne morejo poslanci hrvatsko-slovenskega naroda vršiti svoje dolžnosti, Ljubljana mora prebijati kandidate in celo ožje volitve nemških prišelencev, v Dalmaciji so se spomnili še le sedaj, da na e. kr. uradih ni hrvatskih napisov. Res, krasni odnosi! To v tej novi eri, ko naši poslanci na Dunaju pomagajo vladi, a ta poslednja dela tu

njihnih glav nekaj visoke modrosti, o katerih ti nimaš ni pojma!

In vendar so ti zatrjevali, da si talent, da si duhovit, svetovali ti, da se okleni napredka, da si oslobodi duha in zdaj te sami pehajo nazaj v proletarijat!

O saj ne gre za talente, za naravno nadarjenost, kje bi ostale stare patentirane prepravice, kje čislani, občepriznani predsodki!

Dušo mu je razjedal srd, sree pa se mu je krčilo v bolesti prevare.

Kaj sedaj?

Naj li gre domov, nazaj domov kjer, mu je očim povedal že tolikokrat, da ni več zanj prostora v domači bajti? Naj li gre tjakaj v svet in naj pustiti, zavrže vse, kar mu je vzrastlo i zvevetelo v duši, naj gre in živi in dela, samo, da bode — sit?!

Neka trma je jela vstajati v njem, neka nova, nepoznana energija mu je podila kri hitreje po žilah.

Ne, ne! Zakaj se podati, zakaj resignirati, in s to resignacijo priznati, da ni nič zdravega živelo v njem, da so bili vsi čuti, vse ideje, vse osnove samo trenutna domišljija?!

Ne!

In dan je rasel proti poldnevju, njemu pa je trdna volja vzdihavala novih svežih moči.

Je li zmagal?

Da, zmagal je!

(Zvršetak.)

doli kakor da nas ne pozna ali kakor da nas niti ni. Morda se tudi dela vse to navlašč: politiško življenje monarhije naj bo osredotočeno v v češko-nemškem vprašanju, da bi drugi siromaki niti ne opazili, kako so zapuščeni. Radi tega spora na severu vlada baje nima časa, da bi se bavila z nadlogami na jugu, a mej tem nadaljuje tu politiko: ali brezbriznosti ali nevednosti, vsakako pa protivno svojim in našim interesom.

Sicer pa se ni čuditi, da smo mi Slovenci in Hrvatje v Avstriji vsikdar peto kolo v vsem, samo ne v davanju davka v denarju in krvi. Naše domače borbe uničujejo naš organizem, da se ne more uspešno razvesti in donesti zaželjnega sadu. Nesloge, trenje, prepiri vladajo tu, kjer bi morala vladati mir in ljubav, kjer bi se morali vsi zbirati v bratskem objemu proti poželjivemu neprijatelju, ki preži na vsako priliko, ko nam more škodovati. Na Kranjskem in v Dalmaciji se je razvil ta žalostni proces do skrajnosti, v teh dveh pokrajinah, ki bi morali nas v Primorju ogrevati se svojim solncem, a ne nas biti se svojim — ledom! V Zadru Italijani, v Ljubljani Nemci morejo storiti, kar jih je volja v deželnem zboru in izven istega: mlačna prav Slovanov ne stopa jim na prste, ampak jih pušča na miru. Nam v Primorju je drugače: v deželnem zboru nam ni varno ni življenje, kamo-li narodni jezik naš!

Ali če vlada gleda in molči kakor da to ni nje posel, pa bi ne smeli gledati in molčati naši bratje v Kranjski in Dalmaciji! Naj si le tudi tam prisvoje načelo, katerega se drže istrski Italijani, naj se onemogoči italijansko oziroma nemško govorjenje, pa da vidimo, ali ne bo to dober recept za probujenje vlade iz njenega spanja!

Čemu trošiti narodne sile v smešne borbe klerikalizma in liberalizma, pravaštva in narodnjaštva, ko še nismo svoji v svoji hiši, ko še dušman naš dviga svojo glavo?! V Kranjski bodite Slovenci, in to brezpogojno; v Dalmaciji bodite Hrvatje, brez druge primesi, pa bo uspeh gotov, zmaga naša!

A mi v Primorju, ki stojimo med jednimi in drugimi, bomo erpili moči iz narodnega jedinstva in bomo mogli uspešneje voditi borbo za svoj obstanek.

Složno, složno, braćo mila!

Govor dra. Dinka Trinajstića

v drugi seji dež. zbora istrskega dne 18. aprila 1899.

(Dalje.)

Navešti hočem samo nekoliko primerov. Omenjam, da bi se bil prvi primer moral tudi konstatovati v volilnem zapisniku (krik), ker tu si je volilna komisija prilastila pravico, da je prevzela mandat od volilec ter je glasovala v njegovem imenu.

Toneti Teodoro fu Giuseppe, poštar v Plominu, je vpisan v volilnem imeniku pod št. 15, a ni pristopil k volitvi (vrišč). Komisija pa je izjavila, da je pooblaščen glasovati mesto njega ter je oddala zanj glas.

Če bi imelo veljati to načelo, tedaj ne bi bilo potrebno (vrišč), da se kličejo volilec (vrišč), nego zadostovalo bi, da komisija sama glasuje za vse volilec.

O tem slučaju, kateri, kakor sem rekel, mora biti zabeležen v volilnem zapisniku, naš deželni odbor v svojem poročilu modro molči (kričanje).

To je zares dejanje, ki (kričanje), ali je še drugih slučajev, katerih naš deželni odbor ne omenja.

Predsednik seza govorniku v besedo.

Dr. Trinajstić: Prosim!

Predsednik: Prego di finirla.

Dr. Trinajstić: Če se od nas nikogar ne pušči (vrišč) v (vrišč) v odseke. (Krik in ropot).

Klie: Fakini!

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: ... da imam vso pravico, da tukaj pokažem točke, na katerih temelji naš predlog, ker drugače se odsek ne bo vedel ravnanj (vrišč).

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Kratek bodem, ali ne pretrgujte me.

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Torej navesti hočem ta slučaj (krik).

Predsednik mu sega v besedo.

Dr. Trinajstić: Pustite me govoriti! (žvižganje).

Predsednik zvoni ponovno in opominja govornika.

Dr. Trinajstić: Jaz nisem poklican semkaj, da bi mi vi dajali tukaj lekeje, ampak, da branim pravico, ter imam pravico, da govorim, dokler se držim predmeta (žvižganje). Kar se je zgodilo v Plominu, to vas zelo boli (vrišč), pa bi hoteli pokriti one nezakonitosti, ker jih je storil menda Vaš pristaš (ropot in vrišč).

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Torej kakor volilec pod št. 1. bil je vpisan v imenik duhovnik don Francesco Massalin, a ta v resnici ni imel pravice glasovati, ker je upokojen ter ne bi spadal v listo... Vendar je bil on celo v volilni komisiji glavna oseba ter potrjeval, ko so setudi mrtveci in odsotni udeleževali volitve, vključ prigovorom političnega uradnika, zastopnika vlade, ki je opozarjal na te slučaje.

Drugi slučaj, ki ga hočem navesti, je volilec pod št. 4 — Basadonna Giovanni, ki je bil na morju, ali v Benetkah; a volilec pod št. 8. — Teodoro Tonetti fu Giovanni je bil tudi na morju, nobeden teh dveh ni bil navzoč na volitvi, in vendar je zapisano, kakor da sta glasovala. — (Ropot).

Klie: Fakini!

Predsednik trdi, da vidi same »deputate«.

Klie: To niso poslanci!

Prof. Mandić: Fakini! (Vrišč in žvižganje; ropot je tolik, da mora predsednik prekiniti sejo za nekoliko minut.)

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić: Pustite me govoriti.

Predsednik govori italijanski.

Dr. Trinajstić (predsedniku): Ako ne znate tega jezika, učite se! (grozen krik) in odstopite od mesta, za katero niste sposobni.

Predsednik govori italijanski.

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

TRST, 1. maja 1899.

Kriza na Goriškem. Voditelj goriških Slovencev, gospod dr. Anton Gregorčič, je odgovoril deželnemu glavarju dru. Pajerju, kako bi se dala doseči sprava na Goriškem. Ta sprava — pravi dr. Gregorčič — bi ne smela biti samo premirje, ampak bi morala pomenjati trajen mir med obema narodoma. Zato pa se slovenski poslanci ne ozirajo samo na stvari, ki spadajo strogo v delokrog deželnega zbora, ampak tudi na druge stvari, ki so le v rahli zvezi z istim, torej zahteve, katerih zadovoljenje je odvisno tudi od drugih činiteljev, posebnost od vlade. Slovenski poslanci zahtevajo le stvari, katere imajo Italijani že davno, ali katere lahko dobe, ne da bi Slovenci prigovarjali temu, ali kar bi bilo na dobro obema narodnostima. Potem navaja Gregorčičevo pismo več konkretnih naših zahtev. Vajneje mej temi bi bile: da naj se sklepi deželnega zbora delajo v sporazumljenu obeh strank in da se bo o volitvah v odseke jemal ozir enakomerno na obe stranki; zagotovi naj se popolna enakopravnost obeh deželnih jezikov v deželnem zboru, v odsekih, v deželnih uradih in zavodih; referati v deželnem odboru naj se dele po narodnem načelu, ali, kjer to ni možno, po načelu stroge paritete; okrajni šolski zalogi naj se subvencionirajo iz deželnega zaklada v znesku 80%, da se razbremenene preobremenjeni davkoplačevalci v zmislu vladne predloge; plače učiteljem naj se povišajo. Druge zahteve se tičejo obrtnih nadaljevalnih šol, podpiranja gradnje cest, uravnave rek in hudournikov, brezobrestnih posojil lastnikom vinogradov, opustošenih po trtni uši, nakupa akcij za vipavsko železnico za 100.000 gld. od strani dežele, rešitve šolskega vprašanja v Gorici, odprave mitne istotam.

Dr. Gregorčič pravi v zaključku svojega pisma, da so te zahteve popolnoma opravičene, in da bi bil doseženi mir na korist obema narodnostima, državi in dinastiji. Pozivlja torej dra. Pajerja, naj on zastavi ves svoj vpliv, da bode zadovoljeno tem zahtevam, da se tako omogoči slovenskim poslanecem sodelovanje v deželnem zboru, da se po toli-

kih letih boja uglađi pot do miru in da se v deželi zasadi oljkina evetka miru, ob katerem bosta dva naroda, katerima je usojeno živeti na istej grudi, živela složno in srečno, visoko držeča naravne in človeške pravice, dane toliko v blaginjo jednega kakor drugega.

K poloizaju. «Politik» javlja, da se eksekutivni odbor desnice snide ali 18. maja ali takoj po binkoštnih praznikih. Gradiva da bo imel dovolj. Označiti mu bode svoje stališče z ozirom na nejasnost v položaju, na namen vlade za uravnavo jezikovnega vprašanja s pomočjo § 14. Vodilno vlogo na teh posvetovanjih bodo imeli seveda zopet češki poslanci. Le-ti so v jako koščljivi poziciji nasproti kroni, vladi in drugim strankam na desni. To ni več nikaka tajnost, da krona hoče, da se izda jezikovni zakon, da se po tej poti odstranijo jezikovne naredbe in da dobi parlament priliko za razpravo o jezikovnem zakonu. Istotako pa je znano tudi, da se Čehi protivijo taki obliki rešenja jezikovnega vprašanja, ker smatrajo jedino deželni zbor kompetentnim za rešenje tega vprašanja. Ta prepir o kompetenci bo glavnim predmetom posvetovanjem eksekutivnega odbora desnice. Pozvati hočejo tudi vlado, naj obvesti odbor o svojih namenih. Ako ostane vlada pri tem, da je jezikovno vprašanje rešiti s pomočjo § 14., potem pridejo češki poslanci pred vprašanje: ali naj ta zakon izda že sedanja vlada, ali pa — prihodnja?! Praški list je uverjen sicer, da pride o stvari še do specialnih razgovorov med grofom Thunom in Čehi.

Is deželnih zborov. V zadnji seji dežel. zbora češkega so padale ostre besede; govorniku dr. Heroldu se je morala kar tresti duša samega ogorčenja. Poved temu so bili divjaški pouliški izgredi v Hebu proti Čehu dru. Tiefertunku in njega zastopniku, ker sta na neki sodni razpravi hotela govoriti češki. Množica je besnela tako, da so dru. Tiefertunka morali orožniki spremljati iz mesta, njega zastopnik dr. Mičeka pa je moral v v svojem vozu braniti se z revolverjem. Ne zadosti; redar je zaustavil voz in ta gospod se je moral povrniti na policijsko oblast in prenočiti v zaporu. Krona vsemu pa je fakt, da se je proti njemu uvela sodna preiskava. Ta nezasišani dogodek je bil povod dež. posl. dru. Heroldu, da je imenoval to azijski škandal, kajti — tako je vskliknil doslovno — »nikjer ne bi našli takega strahopetstva, take malovernosti političkih in pravosodnih oblasti, kakor je bila ta proti češkemu narodu. Za tako državno administracijo nimamo druge besede, nego ono pok. Greuterja: Pfui! pfui! pfui!«

Potem je pri ovedeval govornik, kako je množica, doznavaši, da je obsovažljeni Čeh ostal v zaporu, pela po ulicah mogočni koral Bismarekove pesmi, pesmi »Dia Wacht am Rhein«, te tipične pesmi avstrijskega patrijotizma. »Čudimo se — je vsklikal govornik nadalje — da niso peli tudi predsednik, okrajni glavar in sodni tajnik!« Ko je govornik obžaloval, da namestnika ni v zbornici, so vsklikali poslanci: »Že ve, zakaj! Sramuje se!« Govornik je pozival vlado, naj varuje opravičene zahteve Čehov, in je zaključil: To zahtevamo, pri tem ostajemo, to bomo skušali doseči! Ako ne pojde z lepa, si pa — in to moremo — izsilimo od namestnika. (Viharno pritrdjevanje, ki je trajalo dlje časa.)

»Moravska orlice« piše: To je torej plačilo, da je češka delegacija žrtvovala svoje najdražje, ljubezen in popularnost v narodu. Zadnji čas je, da vodilni krogi krenejo na druga pota, sicer se ne bodo smeli čuditi, ako Čehi temeljito premene razmerje do vlade. Ako hebski dogodek ostane brez eksemplarične kazni, potem je konec poziciji Mladočehov mej češkimi volilec.

Domače vesti.

1. maj. Danes pišemo 1. maja. Jasno in vedro se je razpenjalo danes zjutraj nebo, ko so trume praznično oblečenih izletnikov bežale iz mesta. Velika večina je bila seveda delavskega stanu. Saj je danes delavski »praznik«. List »Lavoro« je izišel v veliki praznični obliki in je prinesel med drugimi spisi kar dela treh slovenskih avtorjev. Aškerčev »Jaz« celo na prvem mestu in z velikimi črkami. Tu stojimo zopet pred jedno

Camberjevih zagonetk. Da bi bili dosedanja hrantelji lista postali hkratu tako »internacionalni«, tega ne verujemo. Saj pravimo: zagonetka za 1. maj.

Po ulicah je bilo ves dan jako živahno, tako, da je bil na nekaterih mestih promet uprav težen. Ali — kolikor je znano dosedaj — izgrediv ali neprilicnosti ni bilo nikakih.

Za osnutje gimnazija v Pazinu je vlada že podelila svoje dovoljenje in je istemu že od sedaj podelila pravico javnosti. Tako poroča »Piccolo«. Toda, da ne bo zmote: to velja za — italijanski gimnazij!! Za danes nobene besede več. —

Še jedna lekeija od prijateljske strani. Celo največa prijateljica Lahov, žalotno-znana »Grazer Tagespost« ne more drugače, nego da — seveda zlivši popred vso svojo jezo na Slovence — očita tržaškim mogotcem, da je njihovo postopanje nepolitiško; da je njihovo početje čisto tako, da je za svoje mesto skrbeti Tržačan res ne more hvaliti; da se municipij meša v stvari, ki ga prav za prav nič ne brigajo, kar ne provzročajo ugodne sodbe v svetu; Trst da boleha jako v svoji občinski upravi, marsikaj da ni tako, kakor bi moralo biti. Ako bi se gospodje v municipalni palači — tako zaključuje ta lekeija — malo bolj brigali za resnične potrebe mesta in ako bi puščali veliko politiko na strani, ne bi imeli njih sovražniki toliko izdatnega orožja in bi odnošali tu ne bili tako žalostni.

Torej je vendar res, da so odnošaji žalostni in da naše tožbe niso brez podlage!! Celo »Grazer Tagespost« priznava to. To treba beležiti.

Ožji odbor slovensko-hrvatskih poslancev na Primorskem. Vest, ki so jo prinesli nekateri slovenski listi o sestavi tega odbora, ni točna. Člena za Istro sta Spinčić in Mandić (in ne Laginja), za Trst Kosec in Ivan Goriup (ne Alojzij Goriup), za Goriško grof Alfred Coronini in dr. Anton Gregorčič.

Izlet ženske podružnice sv. Cirila in Metoda prvo nedeljo majnika k sv. Ivanu. — Narava je vsa ovenčana s pomladnim cvetjem in zelenjem. Vse diha novo življenje, vse raste, vse kipi, vsem je pretesna zimska odeja. Vse se veseli novega rajskega življenja.

Ali bi zamogel ostati še kateri Slovenec v temnem mestnem ozidji o toliki divoti narave?! A to ni še vse!

Med zelenjem in cvetjem vihrajo ponosno slovenske trobojnice. Godba svira ravnokar venček slovanskih napevov; a ko preneha ta, razlega se iz navdušenih grl, daleč na okolo mila narodna pesem. Jedva so potihnili zadnji glasovi te, tedaj začenja življenje in žuberenje pri mizah na vrtu. Vsaka predstavlja drugo slovansko mesto. Tu se pišejo listi, dopisnice s pustimi in šaljivimi napisi in dvotipi, ter se pošiljajo po pošti, ki bo tam na vrtu, v drugo mesto, t. j. k sosednji mizi. O tem imajo največ posla prodajalke papirja, razglednic, svinčnikov itd. Kaj ljubke prikazni pa so vsekakor raznašalke pisem in listov. Ali nimate vi vsi nekeke simpatije do pismonoše, kaj pa še le če je ta pismonoša — brhko slovensko dekle, ki vam je prinesel povsem nepričakovan list!!

Tam v ozadji pa je spustil ravnokar ribič svoj trnek v morje neznane globočine ter radovedno in nestrpno čaka, kaj mu neki natakne morskava vila: li zlato ribico, ali prazno školjko?!

Tako minevajo ure mej godbo, petjem, ribarjenjem in poštarjenjem. Zadnji žarki zahajajočega solnea poljubljajo krasno odičeni vrt in veselo presrečno družbo v njem. A ko objema mrak vso okolico, tedaj zablisi ves vrt v čudnem fantastičnem svitu. Vsi se spogledavajo zdaj svitlo beli, zdaj modri, zdaj rudeči. Ah to so bengalični ognji! V tem pa se začenja vrteti goreče kolo v vseh barvah, a slednjič pozdravljajo še odhajajoče svigajoče rakete. Daleč na okolo pa naznanjajo, da so se zbrali danes tu vsi Slovenci iz Trsta in okolice! Pa saj gledamo v duhu, kako sedi ponosni čitalničar poleg člena podpornega društva. Poleg »Kolašev« so udje »Slovanskega pevskega društva«. Tam zopet zastopniki pod. in bralnega društva in zastopnice Nikolajevga zavoda. Tu elegantna dama in priprosta sl. žena. Tam zopet vitka gospodičina in cvetoča okoličanka. Tu zopet »Sokol«, ki je priletel, da si pridobi novih moči v divni naravi in da se navduši za nove borbe. Sentimentalen pesnik in resni politik — vsi, vsi so prišli! Vsi

sloji so tu. Vseh veže nerazrušljiva vez družbe sv. Cirila in Metoda.

Za pravo našega jezika! Gospod deželni glavar istrski, velemožni in vele — nesposobni gospod Campitelli, je doposlal hrvatsko-slovenskim poslancem v deželne zboru istrskem pisano črno na belem, da morajo priti v prihodnjo sejo in hkratu opravičiti, zakaj niso prišli v zadnjo sejo. G. Campitelli je seveda pisal italijanski. Naši poslanci pa so — v zmislu storjenega sklepa — lepo vrnili gospodu deželnemu tisto pisanje — ne da bi je bili niti odprli, ampak so zapisali na kuverto, kar so imeli povedati, ker hočejo zahtevati, česar smejo zahtevati: da se jim piše v njih jeziku. Oni hočejo, da obvelja odslej enakopravnost našega jezika tudi v poslovanju prezidijalne pisarne deželnega zbora. Zapisali so na kuverte, da bodo odslej odklanjali vse spise, ki niso pisani v hrvatskem ali slovenskem jeziku. Gospod Campitelli seveda ni umel tega, kar so zapisali naši poslanci. Dal si je torej prevesti. Ali gosp. Campitelli je prevelik in mogočen mož, da bi se tako hitro umaknil pred tem, kar zahteva od njega načelo jednake pravice. Šel je torej tja in napisal brzjavke našim poslancem z istim opominom. Naši poslanci pa zopet niso taki močje, da bi se le radi grozečih pogledov gospoda Campitellija umikali od tega, kar je prav, in — niso hoteli vsprejeti brzjavk gospoda Campitellija!!

Tako je prav!! Laška gospoda in slavna vlada naj le izvedo enkrat, da smo se le ob začetku svojega zahtevanja! Le tako naprej, z železno doslednostjo in do skrajnih posledic za pravo našega jezika, za načelo absolutne, brezpogojne enakopravnosti!! In gospod Campitelli naj ve, da tudi njemu ni dovoljeno, da bi se postavljaj nad naše pravo in zakon, nad pravo večine prebivalstva v deželi. Zadnji čas je bil, da se je s temi gospodi začelo govoriti prav pošteno — po slovenski! Slovenska potrpežljivost je res velika in uprav angeljska, ali to vero treba vzeti prepotentnim gospodom, da merna te potrpežljivosti nima mej. Gospodje niso hoteli kratke sprave, pa naj imajo dolgo pravdo!

Ali jih boli! Ali jih boli in peče lekeija, ki jo je dobila večina deželnega zbora istrskega od krvi njih krvi, od znanega irredentistiškega lista, milanskega »Secolo«. Sosebno jih jezi, da je lekeija prešla v vse avstrijske liste. Gospodje so se kompromitovali do golega in krivica, ki jo delajo, je jasna vsakomur. To jih boli. To jih peče: lekeija od take strani o dolžnem spoštovanju do pravice manjšin v vsakem parlamentu! Kako bi jih ne peklo, ko ravno oni na najdrznejši način gazijo pravice manjšine v deželnem zboru istrskem?! Kako se zvija naš »Piccolo«! Je pa tudi res težko odgovarjati na konstatacijo, da hrvatski in slovenski poslanci istrski, govoreči v svojem jeziku, ne delajo prav čisto nič drugega, nego kar delajo italijanski poslanci v deželnem zboru tirolskem! Vrtu tega pa je še ta razlika, da tirolski italijanski poslanci zastopajo le manjšino v deželi, naši pa zastopajo večino. Mi bi le hoteli videti, kaj bi počel isti »Piccolo«, ako bi v deželnem zboru tirolskem hoteli braniti italijanskim poslancem, govoriti v njih materinem jeziku! Istotako trda kost je za »Piccolo« konstatacija, da so savojski poslanci in senatorji v nekdanjem subalpinem parlamentu svobodno govorili po francozki. »Piccolo« jaše seveda zopet svoje staro kljuse, mené, da so v rečenem parlamentu vsi umeli francozki in da dotični poslanci niso znali italijanščine. V deželnem zboru istrskem pa da Italijani ne umejo slovensčine, Slovenci pa da znajo prav dobro italijanščino. Na to zvijanje je odgovor kratek in jednostaven: naše poslance ne briga čisto nič, česa da ne umejo laški poslanci, kakor ne briga laških poslancev čisto nič, kaj da znajo naši poslanci.

To bi bila nagrada za onega, ki je bil toliko priden, da se je učil drugim jezikom, ako bi radi tega njegovega znanja zahtevali od njega, naj bi zatajil svoj jezik in se odrekal pravicam istega! Tako se ne igramo, slavna laška gospoda! Mi zahtevamo svoje; če pa znamo kaj več, je to naše in ne vaše. Ta bi bila lepa, da bi iz naše sposobnosti, iz našega znanja in naše pridnosti vi pletli bič za naše hrbe, da bi iz našega znanja vi kovali pravo za gospodstvo nad vami. Tega nočemo in to vas boli. Toda pripravite se še na marsikaj, kar vas bo bolelo — še bolj!!

Ak. dr. Slovenija na Dunaju priredi v četrtek, dne 4. maja t. l., svoj I. redni občni zbor z nastopnim vspeodom:

a) 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. čitanje zapisnika občnega zbora br. dr. »Triglava«; 3. poročilo odbora; 4. poročilo tehničnega kluba; 5. slučajnosti;

b) Zabavni del (zanimivosti »tri peresne« detelje » iz ogerskih pustinj, čita tov. iur. Josip Šaja.)

Lokal: Restavracija »Zum Magistrat« I. Liechtenfelsgasse 3. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Odbor slov. kat. akad. društva »Danica« na Dunaji se je tako-le sestavil za letni tečaj: Dolšak Franc, cand. med.: predsednik, Srebrnič Jož, stud. phil.: podpredsednik, Carli Ante, cand. iur.: tajnik, Remec Bogumil, stud. phil.: blagajnik, Cvetek Anton, stud. iur.: knjižničar, Vadnal Anton, stud. phil.: gospodar.

Iz Kanala nam pišejo: Gg. cestnim nadzornikom in vsem onim, ki imajo skrbeti za vzdrževanje eraričnih cest, bi si dovolil jaz položiti na sree, naj ceste zasipljejo tedaj, kadar so blatne. O takem času bi se kamenje lepo prileglo in utisnilo v tla. Cesta bi bila lepo uravnana in trda, ker bi se kamenje utelesilo z blatom. Vožnja po takih cestah bi bila veliko lažja. Dotlej pa, dokler se cesta ni ugledala zadostno, naj bi ljudje ne nakladali toliko na svoje vozove.

Prezidavanje namestniške palače v Trstu je zaustavljeno. Čisto nepričakovano je prišla te dni z Dunaja v Trst vest, da se mora prenehati s podiranjem stare namestniške palače in da se namestniške oblasti nimajo preseliti v začasne in že pripravljene (s precejšnjimi stroški) prostore v ulici Caserma. Ta vest je presenetila tem bolj, ker so bili že razdeljali jeden del javnega vrta pred namestniško palačo, na katerem so imeli kopati fundamente novi palači. Vzrok tej naredbi vlade je baje ta, da je finančno ministerstvo izjavilo, da ne more dovoliti potrebnega denarja, dokler parlament ne privoli v to. Da-li je to resnični in jedini vzrok — kdo more vedeti to?! Čudno, jako čudno pa je to vsakakor, da se je finančno ministerstvo še le v hipu, ko se je delo faktično že pričelo, spomnilo, da — nima denarja!! Na vsaki način pa je obžalovati to zatezanje, kajti sedanja namestništevna palača nimalo ne odgovarja — da niti ne govorimo o dekorumu te visoke oblasti — resničnim potrebam in praktičnim zahtevam.

Različne vesti.

Strašen požar v Gutu. Poročali smo že med brzjavkami o strašnem požaru v Gutu, ki je napravil neopisne škode. Zgorelo je do 1284 raznih postopij, med temi tudi 484 hš. Ta grozna nesreča je zahtevala tudi mnogo žrtev na človeškem življenju. Iz pogorišča so izvlekli več mrtvih trupel, katerih ni bilo moči spoznati. Več oseb je zblaznelo. Neki možki, ki je tekel v svojo hišo in rešil svoje otroke iz ognja, je oslepel nenadoma. Zgorelo je tudi do 2000 domačih živalij. Smrad, ki se širi od te mrhovine, katero še niso mogli pokopati, je okužil zrak po vsej okolici. o požaru je bilo nad 2000 ljudij brez strehe in okolo 1000 ljudi niso v 36 urah zavžili ničesar.

Vzdihujoče jezero. V pokrajini Asiniboia, severovzhodno od Kanade, je jezero, ki ima to čudno lastnost, da je slišati iz njega tajnostnih in čudnih zvokov, ki se čujejo kakor vzdihovanje ženske in se tekom nekaj sekund ponavljajo pet ali šest krat. To se pa primerja vsakakor zelo redko kdaj, kajti ljudje, ki bivajo že nad leto dnij na bregovih jezera, pripovedujejo, da še nijedenkrat niso slišali »vzdihovati« jezera. Glasovi se slišijo na sto angleških milj daljave. — Morda pa v tem jezeru vzdihujejo — ameriške »rače«?

Gluih ne bo več. Elektrotehnik Hutchinsen v Mobile, Alabama, je izumil orodje, s katerim je možno napraviti, da gluhi slišijo. Njegov aparat sestoji iz male električne žepne baterije, ki je v zvezi z zelo komplcirano pripravo. Poskusi so dokazali, da iz velike daljave gluhi razločno slišijo godbo in slišijo govoriti ter so v stanu odgovarjati na vprašanja, ki se jim stavijo.

Mož proti ženi. Pred kratkim je bila v nekem tower-okraju pri Galesburgu, v državi Illinois, volitev,

ki je bila gotovo čudna. Republikanci so postavili za kandidata za službo šolskega svetovaleca nekega gospoda Janms Mansfielda. Kakor protikandidata so postavili demokratje ženo istega gosp. Mansfielda. Ženske, ki imajo v državi Illinois na šolskih volitvah volilno pravico, so agitovale zelo marljivo in tako je v tem boju zmagala gospa Mansfield. Gospod Mansfield je baje sam glasoval za svojo ženo.

Kaplja vode izdolbe tudi kamen. Neki časnika v Chikagu je stavil sto dolarjev z nekim atletom v cirkusu, da isti ne bode mogel prenesti, da mu liter vode z višine jednega metra počasi skaplja na desno dlan. Atlet se je smejal tej stvari in je takoj prišel v navzočnosti večih oseb, da izvede ta čin. Toda ko mu je padla na dlan 420. kaplja, je umaknil roko in izjavil, da je premagan. Roka se mu je na onem mestu, kamor so padale kaplje, jako porudečila, koža se je olupila in pokazalo se je krvavo meso, kar je atleta neizmerno bolelo.

Proti glavobolu pomaga, ako se senci, mesto za ušesi in na zadnjem delu glave nadrgnejo z dobrim špiritom; to sredstvo pomaga izbornu.

Sveti Oče in socializem. Kakor poroča »Linzener Volksbl.« je bil linski škof Doppelbauer dne 19. t. m. od papeža Leva sprejet v avdijenco. Škof je bil spremljan od kanonika Helletsgruber-ja iz Linca in nekega mladega duhovnika iz Briksena, ki je sedaj kapelan pri Animi v Rimu. Gornji list poroča o tej avdijenci sledeče: Ko je škof predstavil kapelana, je opomnil slednji, da je bil on doma predsednik nekemu delavskemu društvu in se bavi sedaj še s socialnimi študijami. Papež je rekel na to hitro in živahno: »To je važna stvar dandanes«. In ko je kapelan obljubil, da hoče tudi nadalje delovati za velike socialne ideje svojega papeža, se je sveti oče naslonil nekoliko nazaj na svoj prestol-sedež in je rekel: »Da, trdne ideje so potrebne dandanes! Po vsem svetu gre silno gibanje in nujno je potrebno, da se tudi duhovniki temeljito bavijo s temi vprašanji, ako se hoče, da v teh viharjih zelo mnogo ljudi ne pride ob vero in v tabor socializma. Le nadaljnj pričetno delo!«

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 30. m. m. Ministerski predsednik grof Thun je odpotoval za nekaj časa v Tečín.

Dunaj 1. Danes, na dan 1. majnika, je bilo 27 socialistiških shodov. Vsi so bili dobro obiskani. Na vseh shodih so se vsprejele slične resolucije, sosebno za splošno volilno pravo in za delavnik 8 ur. Italijanski delavci so imeli svoj poseben shod.

Budimpešta 1. Cesar je vsprejel danes v avdijenci ministerskega predsednika Szella. Njegova cesarska visokost nadvojvoda Ferdinand vsprejme danes vse ministerstvo in vsprejme pozneje več odličnih parlamentareev. S tem je nadvojvoda stopil v politično življenje ogersko.

Budimpešta 30. m. m. Uradni list objavlja potrjeni zakon o proračunu za leto 1899.

Opava 30. m. m. Deželni zbor je vsprejel v večerajnji večerni seji z vsemi proti glasovom slovanskih poslancev resolucijo, ki pravi, da se deželni zbor trdo okleplje nazora, da je le v nepremični zvestobi do obstoječe ustave, v trdnem spolnjevanju iste po nje duhu in zmislju, jedino jamstvo za nemotjeni razvoj in za politično velmožje države. Nadalje pravi resolucija, da uporaba § 14. glede vprašanj, tičečih se ustave, ni utemeljena ne v zmislju ne v duhu ustave. Zasedanje je sklenil predsednik s trikratnim živio-klicem na cesarja.

Pariz 1. V Saint Denis je bil danes shod strajkujočih delavcev, ki so v službi družbe za izdelovanje spalnih vagonov. Mej zborovanjem je nekoliko anarhistov delilo tiskovine z anarhiško vsebino. Nastal je pretep, v katerem je bilo ranjenih več policistov. Jednega anarhistov so zaprli.

Madrid 1. Volitve v senat so imele nastopni uspeh. Voljenih je: 103 pristaši vlade, 42 liberalcev, 8 pristašev Gomaza, 6 pristašev vojvode Tetnanskega, 3 Karlisti in dva r. zna. Vlada ima nasproti opoziji večino 61 glasov.

Washington 30. m. m. Dohodki državnega zaklada so znašali v mesecu aprilu 41,611,587 dolarjev, in izdatki 65,854,000.

Razglas.

Prvi veliki letni semenj v Rovtah nad Logatcu (Kranjsko), ki se je imel vršiti lelos na tihi pondeljek, pa je radi sneženega vremena izostal, vršil se bo

v soboto dne 6. maja t. l.

Županstvo občine Rovte nad Logatcem.

dne 29. aprila 1899.

Župan:

Janež Kavčič, m. p.

Št. 10

POZIV

na redno glavno skupščino »okrajne gospodarske zadruge« v Buzetu, ki se bo vršila dne 15. maja t. l. ob 10. uri predpoludne v občinskem uradu v Buzetu.

DNEVNIRE:

1. Priobčanja.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo za leto 1898.
4. Proračun za leto 1899.
5. Predlog o ustanovitvi družbe za medsebojno zavarovanje živine.
6. Kar kedo predloži.

Računi za leto 1898 so izloženi v občinskem uradu, kjer jih lahko pregleda vsak član in stavi svoje opazke.

Okrajna gospodarska zadruga

Buzet, 29. aprila 1899.

Predsednik:

Jakov Draščić

ZALOGA POHISTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohistva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresule, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

pravi planinski kašelj olajšajoči sok z »Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj« M. Leusteka v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto najmanj 2 steklenici.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parasitkarnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricola«, na željo poštine prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

Zaloga vina F. Petech-a

Via delle Poste št. 10.

Vina dalmatinska, Istrijska in italijanska iz slovečih kleti po cenah da se ni bati konkurence, pristna in najboljše kakovosti.

Istrsko fino po gl. 32, in 34 — **Dalmatinsko** po gl. 30 in 32. — **Opollo fin** po gl. 34, italijansko po 28 in 32 v vsakej množini v sodčkih in buteljkah od litra. Vse prosto na dom v kateremkoli kraju mesta.

NB. Naročbe vzprejemajo se direktno v zalogi po poštini dopisnicah.

Pomladansko zdravljenje.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj »Tisočerni cvet« (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 novč. ter se dobiva v odlikovani lekarni **PRAXMARER „Ai due Mori“ v TRSTU, veliki trg.**

Tudi za 55 novč. v markah dopošlje se franko.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razen nedelj in praznikov.

Zjutranje izdaje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdaje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdaji gl. 21.—; samo večerno izdaje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdaje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja »Edinost« po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Škedinju pri gosp. Antonu Sanein (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se »Edinost« v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovenci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: »V edinosti je moč!«

„THE GRESHAM“ angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. » 28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) » 343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnico od » 67.331.351-91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, »Tergesteo« Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.